

Żywa historia Gorlic — wywiad z panią Teresą Łuczak

Wywiad z panią Teresą Łuczak dotyczący historii jej rodziny i czasów okupacji.

Teresa Łuczak z d. Pion, urodzona 29 sierpnia 1939 roku w Krakowie. Ukończyła szkołę podstawową tzw. „Ćwiczeniówkę”, I Liceum Ogólnokształcące im. M. Kromera w Gorlicach oraz Studium Nauczycielskie w Katowicach. Pracowała jako nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 3 w Gliniku. Obecnie na emeryturze.

Podziękowanie

Składamy serdeczne podziękowanie pani Marii Szczuce za pomoc przy poszukiwaniu osób chętnych do udzielenia wywiadu.

Zapraszamy do galerii fotografii dostępnej na dole strony.

Wywiad z panią Teresą Łuczak przeprowadzony 9 września 2024 r. przez Urszulę Karasińską w Gorlicach.

Spis treści:

[00:00:15](#) – „Urodziłam się w Krakowie, akurat wybuchła wojna” – pobyt matki z niemowlęciem w Krakowie w pierwszych tygodniach okupacji

[00:01:35](#) – pieszo do Krakowa, wędrówka ojca Teresy do żony i córki

[00:03:00](#) – powrót matki z dzieckiem i „niby mężem” do Gorlic („niby mąż” – kuzyn Jan Sikorski, prof. geografii z gorlickiego „Kromera”)

[00:04:50](#) – „Mamusia była nauczycielką w szkole podstawowej w Zagórzanach” (Stefania Jaskmanicka, po mężu Pion)

[00:05:10](#) – dom Pionów przy ulicy Szpitalnej i jego mieszkańcy

[00:07:03](#) – opowieść o mamie i jej rodzicach

[00:08:22](#) – historia rodziny: „Rodzina Pionów wywodzi się z Francji”

[00:08:58](#) – „Ta rodzina miała uzdolnienia taneczne, baletowe (...). Mój chyba praprapradziadek był dyrektorem i twórcą baletu przy Teatrze Narodowym w Warszawie” [Maurice Pion „W ciągu zaledwie dziesięciu lat stworzył podwaliny wieloletniej świetności baletu: przekształcił go z prowincjonalnej trupy w europejskiego pokroju balet” za: Pudełek J., Warszawski balet romantyczny 1802–1866, W-wa, 1968]

[00:10:07](#) – „Mój dziadek, tancerz (też Adolf Pion) urodził się w Kijowie

[00:11:30](#) – rodzinna tradycja nadawania synom imienia Adolf

[00:11:45](#) – „Mój dziadek w Krakowie prowadził kursy taneczne, uczył po dworach tańczyć”

[00:13:40](#) – okoliczności osiedlenia się w Gorlicach

[00:15:40](#) – „Mój tatuś, gdy chodziłam do ogólniaka też zorganizował dla młodzieży kurs tańca przed maturą”

[00:16:27](#) – przyjaźń Adolfa Piona z Ludwikiem Solskim

[00:17:06](#) – historia ojca Adolfa Piona (prawnik, sekretarz i główny księgowy gorlickiego „Kromera” w latach 1933-1968)

[00:18:53](#) – czas okupacji przy ulicy Szpitalnej

[00:22:35](#) – bombardowanie w dziecięcych wspomnieniach Teresy Łuczak

[00:26:14](#) – wrzesień 1944 roku – nakaz błyskawicznego opuszczenia domu. Pomoc sąsiadów (prof. Maksymowicza i jego szwagra, wóz konny ze szpitala od dyrektora Jana Rybickiego)

[00:30:00](#) – powrót na ulicę Szpitalną i zajęcie jednego pokoju

[00:31:40](#) – „przyszli Ruscy” (grabież oraz propozycja odkupienia zrabowanych przedmiotów)

[00:33:25](#) – rosyjscy żołnierze stacjonujący na polu uprawnym (w miejscu dzisiejszego Oddziału Nefrologicznego), płonące ogniska na deskach z płotu Pionów

[00:34:50](#) – Teresa Łuczak – nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 3 w Gliniku

[00:37:00](#) – męża poznałam w Studium Nauczycielskim

[00:38:15](#) – ulica Szpitalna we wspomnieniach Teresy Łuczak

[00:42:08](#) – najstarsze domy ulicy Szpitalnej

Pełny opis do zdjęcia nr 10: Przed domem pani Marii Poznan (dom przy skrzyżowaniu ul. Stróżowskiej i ul. Stawiska), przełom lat 60/70, siedzą na schodach od góry: żona Karola Augustyna, Maria Muszyńska, Maryla Poznan, stoją od góry: Jadwiga Sikorska, córka Karola Augustyna, Otylia Muszyńska, Stefania Pion, Władysław Bielewicz z Sącza, Władysław (Adziu) Pion, Karol Augustyn, Władysław Augustyn, Jan Sikorski, w środku siedzi Apolonia (Polcia) Dąbrowska.